

‘Dichter bij de dood komen is een pijnlijk beseef’

TEKST FRANK WAALS
FOTOGRAFIE BONNITA POSTMA, ANP

Erik de Zwart (60) bracht eind april zijn muzikale biografie uit. Gordon schreef ook een boek, waarin hij Mister Top 40 beschuldigde van doorgestoken kaart bij een talentenjacht in de jaren 80. De zanger moet rectificeren en een schadevergoeding betalen, maar het moddergooien gaat nog even door: ‘Gordon, ga liever met pensioen in plaats van andere mensen continu het leven zuur te maken door altijd en overal maar uit je nek te lullen.’

D

De kogel is door de kerk: Gordon moet rectificeren en een schadevergoeding betalen. Blij mee?

‘Met die uitkomst ben ik uiteraard zeer tevreden. Hij heeft in die biografie van hem geschreven dat ik de manager was van de winnaar in *Sterrenjacht*, het programma dat ik eind jaren 80 presenteerde. Ik zou zodoende een hand hebben gehad in de einduitslag. Totale onzin natuurlijk en dat heeft hij dus volkomen terecht moeten herzien in de nieuwe druk van zijn boek. Je mag

persoonlijk van alles tegen me zeggen, ook als dat leugens betreft, maar zodra je dergelijke onwaarheden als feiten presenteert, dan krijg je mij op je dak. Ik had mijn advocaat overigens nog niet op hem afgestuurd of meneer bekende al dat het hele verhaal niet waar was. Hij baseerde zich op een artikel in de *Privé* van 1989 met de kop ‘Was Sterrenjacht doorgestoken kaart?’ Iedere oen die dat stuk leest, ziet dat er daarin twee mensen aan het woord komen die het verhaal ontkrachten en afdoen als klinkklare onzin. Oftewel: hij leest zijn eigen bewijslast niet eens bij het samenstellen van een boek. Belachelijk!’

Waarom denk je dat Gordon deze passage toch heeft opgenomen?

‘Omdat hij nog steeds gefrustreerd is dat hij die talentenjacht niet gewonnen heeft. Het was zijn eerste serieuze deelname aan zo’n wedstrijd. En eerlijk is eerlijk: hij zong ook best goed, maar hij was nu eenmaal niet de allerbeste. Simpel en jammer, maar helaas. We zijn nu dertig jaar verder, kom op zeg. Geef het een plekje. Ga lie- ➤

NIEUWE REVU ONTMOET ERIK DE ZWART

Waar? Nergens. We bellen. **Wanneer?** Vrijdag 16 maart. **Verder nog wat?** Volgens Angela Groothuizen waren er in hun verliefdheidsperiode twee liedjes populair: *Ik Ben Verliefd op Erik de Zwart* en *Ik Wil Voor Mijn Verjaardag een Dolly Dot*. Angela: 'Dat wij verkering kregen was best opmerkelijk. Erik was van de rechtse praatjes en ik van de linkse kerk. We waren het ook werkelijk nooit eens met elkaar. Wat ons het meest verbond was onze gedeelde liefde voor radio.'

ver met pensioen in plaats van andere mensen continu het leven zuur te maken door altijd en overall maar uit je nek te lullen. Hij heeft half Hilversum geterroriseerd met zijn verhalen en laat daarbij zelfs zijn eigen familie niet buiten schot. Ook zij komen er door al die wilde fantasieën van hem niet al te best vanaf. Mocht meneer in de toekomst trouwens opnieuw met valse beweringen komen, dan heb ik als reserve nog wel een behoorlijke lijst met sms'jes liggen die hij me in de loop der jaren gestuurd heeft. En die zijn niet allemaal even aardig, kan ik je vertellen. Iemand een NSB'er noemen is niet bepaald een felicitatie. En zo zijn er nog meer voorbeelden van zijn onzuivere acties, zoals die opmerking in 2016 dat de hele Top 40 "pure maffia" is. Ik had de dagvaarding al klaar liggen toen hij zijn keutel snel weer introk. Daarna probeerde hij nog een interview te geven om mij alsnog zwart te maken, maar dat heb ik gelukkig tegen weten te houden. Ik ben zo langzamerhand echt wel een beetje klaar met die gozer. Het zal mij worst wezen wat hij allemaal doet. Zie deze overwinning op hem maar als een leuk vervolg op *The Roast of Gordon* van vorig jaar. Het moddergooien gaat nog even door.'

Die Top 40-opmerking heeft natuurlijk te maken met zijn geringe airtime door de jaren heen. Waar ligt dat aan, denk je?

'Aan het feit dat hij betere platen had moeten maken, haha. Het is vrij simpel: de meeste mensen vinden Nederlandstalig leuk in de kroeg met een slokje op, maar luisteren het liever niet overdag als ze aan het werk zijn of in de auto zitten. Een helderder verklaring dan deze is er niet. Radiozenders doen onderzoeken en luisteraars liegen niet. Ze zeggen eerlijk wat ze van een bepaalde muziekstroming vinden en Nederlandstalig staat daarbij niet boven aan het lijstje. Dan moet je lekker Engels gaan zingen.'

In maart presenteerde je traditiegetrouw de BUMA Awards, waar je prijzen uitgereikt zag worden aan rappers die niet

zonder autotune kunnen. Gaat populariteit tegenwoordig boven kwaliteit?

'Nou, dat is toch echt jouw interpretatie van muziek. Het is niet aan mij om te bepalen wat goed is en wat niet. De muziek die goed verkoopt geeft dat aan. Mensen downloaden echt geen rommel die ze niet willen horen, hoor. Boef, Ronnie Flex, Lil' Kleine: het zijn de artiesten van de nieuwe generatie. Maar ik vrees dat het journaal dat soms weigert te accepteren omdat ze ondertussen zelf gewoon ouder worden. Ook mijn dochters van 17 en 19 zetten regelmatig platen op waarvan ik op den duur vraag of het toch niet wat zachter kan.'

Een warm pleitbezorger van nieuwe muziek is Giel Beelen, dit jaar de hoofdpersoon van The Roast. Waar was jij?

'Ik was thuis, had geen zin om daarbij te zijn. Ik heb als oud-deelnemer wel een uitnodiging gekregen en ik heb ook meegewerkt aan een publiciteitsactie vooraf, maar toen ik hoorde dat Sylvana Simons meedeed, haakte ik af. Dat vond ik toch een beetje een rare keuze. En volgens mij ben ik achteraf niet de enige. Ik hoorde dat ze het merendeel van haar spreektijd heeft gebruikt om een politiek statement te geven. Maar daar is die avond niet voor bedoeld. Om te voorkomen dat ik me aan haar zou gaan ergeren, ben ik weggebleven. Of ik zelf een dankbaar onderwerp voor The Roast zou zijn? Ik denk het niet. Ik ben dan wel sinds 1981 een zogenoemde BN'er, maar er zal te weinig aanleiding zijn om mij een avond lang stevig aan te pakken. Ik doe vooral leuke dingen voor en met anderen.'

Je bent toch een aantal jaren Sylvana's leidinggevende geweest?

'Bij twee zenders: Radio 538 en Noordzee FM. En dan onze periode bij TMF niet te vergeten. In mijn toenmalige functie moest ik bepalen wie geschikt was voor welke plek in de programmering. Sylvana maakte in die tijd een heel leuk zondagmiddagprogramma, wat ze heel goed deed, maar plotseling wilde ze Juize van collega Niels Hoogland overnemen. We hebben daar flinke discussies over gevoerd. Ik heb haar daarin niet kunnen overtuigen van het feit dat Niels toch echt over meer kennis van rap en r&b beschikte dan zij. Waarom dan in godsnaam van plek ruilen? Ze is daarop boos vertrokken. Later heeft ze alsnog een soortgelijk programma gedaan bij Noordzee, maar ik vond dat simpelweg niet goed. Precies wat ik bij 538 al dacht. Nam ze wederom ontslag. Echt, het is een boos

meisje, hoor. Haar woede straalde er toen al van alle kanten af. Dat is niet iets van nu. Het lijkt me zonde van je tijd. Het leven is te kort om altijd maar kwaad te zijn.'

Giel Beelen, Coen & Sander, Ruud de Wild... Niemand zit meer op zijn oude plek. Hoe kijk je aan tegen alle verschuivingen in radioland?

'De overstap van Giel had ik natuurlijk zelf al een beetje bedacht. Daar was ik al mee bezig toen ik nog bij Veronica zat en dat heeft uitstekend uitgepakt. Hij was klaar met 3FM en toe aan een nieuwe stap. Dit was een logische. En wat betreft al die andere transfers, als je het vergelijkt met overstappende tv-presentatoren dan valt het bij de radio wel mee. Het medium ontwikkelt zich langzaam en zo is dat altijd al gegaan. Men went langzaam aan een nieuw luisterpatroon en er zijn tegenwoordig zoveel kanalen dat er voor ieder wat wils is. In mijn tijd was Hilversum 3 de enige zender en had je geen keuze. Elke mening is daarop de ether in geslingerd. Wat de omroepen toen allemaal hebben uitgekraamd, dat wil je niet weten. Daar bovenop concurreert de radio nu met andere platformen als YouTube en Spotify. Twintig jaar geleden keek je nog naar de Dag Top 5 op TMF en ontvingen we verzoekplaatjes via het faxapparaat.'

Op 25 april kwam je muzikale biografie getiteld 40 Topjaren uit. Daarin open je verrassend genoeg met modeltreintjes.

'Voor buitenstaanders wellicht opmerkelijk, maar voor mij persoonlijk eigenlijk heel logisch. Ik verzamel niet alleen treinen, maar soldeer ze ook zelf in elkaar. Daar moet je toch een beetje technisch voor zijn, net als bij de radio. Grote draaitafels voor je neus, met verschillende spoelen op een Pioneer-set alles soepel proberen te laten verlopen en pas wanneer je dat een beetje onder de knie hebt, kun je ontspannen je radioprogramma maken. Tegenwoordig hebben dj's een computer voor hun neus die alles voor ze doet. Mijn basiskennis van de radio komt me nu goed van pas wanneer mijn vrienden op hun knietjes komen liggen om aan die treintjes te sleutelen. De halve achtertuin staat er vol mee.'

Help, mijn man heeft een hobby?

'Die drie vrouwen bij mij thuis kijken me inderdaad weleens meewarig aan. Ze vinden het helemaal niks, maar begrijpen wel dat ik er mijn ontspanning in vind. Soms vertel ik er iets over, knikken ze wat en nemen ze de informatie ter

'De meeste mensen vinden Nederlandstalig leuk in de kroeg met een slokje op, maar luisteren het liever niet overdag als ze aan het werk zijn'

kennisgeving aan. Ze weten ook dat het hier niet bij blijft, want gelijktijdig met mijn boek lanceer ik het online platform *24trains.tv* waarop ik zelfgemaakte films en documentaires van luxe treinreizen over de hele wereld ga plaatsen. Vervolgens kunnen kijkers deze reizen ook boeken. Echt voor mensen die niet alleen de eindbestemming belangrijk vinden, maar ook de reis ernaartoe. Bovendien is het ook vele malen relaxter. Je kunt sinds kort in vier uur tijd met de trein van Amsterdam naar hartje Londen. Dat lukt je niet als je eerst op Schiphol en daarna in Engeland door allerlei controles moet en dan ook nog duur vervoer neemt om in het centrum te komen. In dezelfde tijd heb ik al gelezen, gedronken en geslapen.'

Je bent een reisliefhebber dus?

'Ik heb sinds kort zelfs twee wereldrecords op mijn naam staan. In 2017 ben ik met mijn vrienden Gunnar Garfors en Ronald Haanstra in 56 uur en 56 minuten als snelste de wereld overgevlogen met lijnvluchten. Bovendien hebben we daarin zes continenten aangedaan. We vlogen via Sydney, Santiago, Panama, Madrid, Algiers en Dubai om vervolgens weer terug in Sydney aan te komen. Ik heb niets gezien van de landen waar ik aankwam, maar ik kom wel mooi in het *Guinness World Records*-boek. Een eerste poging mislukte door het mislopen van een vlucht.'

Je ex Angela Groothuizen schrijft het voorwoord in je boek. Heb je een bijzondere band met haar?

'Na onze breuk hebben we elkaar weleens ➤

‘Als ik de pijp uit ben, gaan mensen Bob Seger, The Beach Boys en Golden Earring op mijn crematie horen’

tijden niet gezien, maar die periodes worden dan weer afgewisseld met fases waarin we elkaar voortdurend tegen het lijf lopen. Niet alleen in het werkveld, maar afgelopen najaar zelfs ook in de flat bij mijn moeder. Ik stapte de lift uit nadat ik haar bezocht had en toen stond Angela ineens voor mijn neus. We zijn al een eeuwigheid uit elkaar, maar ze is altijd bij haar voormalige schoonmoeder langs blijven gaan. Een latere vriendin heeft daar nog wel moeite mee gehad en dat is dan ook stukgelopen, maar die twee hadden gewoon een heel sterke band met elkaar. Net als mijn moeder en die van haar trouwens. Angela moet op een of andere manier hebben aangevoeld dat het einde in zicht was, want een dag later overleed ma, in september.’

Ai...

‘Zo gaan die dingen, hoor. Mijn vader stierf zeven jaar geleden al, maar nu ook mijn moeder er niet meer is, ben ik ineens geen kind meer.

Beide ouders weg, dan weet ik: nu ben ik de eerstvolgende. Niemand heeft het eeuwige leven en qua leeftijd sta ik in mijn familie nu het dichtst bij de dood. Een pijnlijk besef. Ik accepteer het verloop van de tijd, maar hoop wel dat ik dat zonder alzheimer mag doorkomen. Mijn beide ouders zijn daar helaas wel ten prooi aan gevallen. Hoe mijn kids het vinden dat hun opa en oma er niet meer zijn? Ach, dat is geen groot drama voor ze. Je grootouders sterven simpelweg omdat ze oud zijn. Zo keek ik er als kind zelf ook naar. Je beseft misschien net een beetje meer hoezeer je de band met je familie moet koesteren. Er is een hoop gezegd tussen de neefjes, nichtjes en ooms en tantes, maar we kunnen nog steeds bij elkaar aankloppen als er wat aan de hand is. Het is dus logisch dat ik er meer mee bezig ben dan mijn dochters.’

Treden ze in hun vaders voetsporen?

‘Misschien wel, ja. Ze hebben natuurlijk een

vader die in de media zit, groeien zelf op met social media en zijn ook nog eens een stuk slimmer dan hun oude heer. Dit jaar ronden ze allebei 6 vwo af, ik heb net zolang over mijn mavo moeten doen. In zowel de brugklas als het examenjaar bleef ik zitten. En media, daar kreeg ik als jong jochie nog niets van mee. Nederland was arm, niet iedereen had een radio of tv. De winter kwam ik door met één warme trui en als ik een nieuwe jas nodig had, kreeg ik het oude exemplaar van mijn broer.’

Waarin verschil je van je ouders?

‘Vanaf mijn vijftiende begon ik een echte ondernemer te worden, maar het was bepaald niet vanzelfsprekend om die weg in te slaan. Mijn ouders hebben twee fantastische zoons opgevoed, dus in dat opzicht hebben ze hun werk heel goed gedaan. Alleen waren het geen ondernemers. Mijn vader heeft veertig jaar bij hetzelfde bedrijf gewerkt. Keurig een paar keer per jaar op vakantie, nooit een eigen huis gekocht. Altijd behoedzaam. Mijn moeder was uit hetzelfde hout gesneden. “Jongen, doe je geen rare dingen?” Wij hebben allebei heel goed geboerd. Mijn broer had Café Maarten, een studentencafé in Amsterdam dat hij voor veel geld verkocht heeft. Ik ben dj en ondernemer geworden. Toen ik bij Veronica ging werken, verdiende ik meer dan mijn vader. Het was wel altijd aanpoten, maar het scheelt als je een passie hebt. Dan heb je er alles voor over om je doel te bereiken, met die drive was ik al heel vroeg behept. Ik was creatief, bedacht graag van alles, maar tegelijkertijd keek ik ook altijd naar de praktische kant van de dingen. Het is iets wat ik mijzelf heb aangeleerd. Ik was multi-inzetbaar, dus ik heb in die eerste jaren bij Veronica alles gedaan, tot aan actualiteiten toe. Toen Veronica van de C- naar de B-status ging, kon ik stoppen met het klassieke programma.’

Hoeveel verdiende je daar destijds mee?

‘Ik deed veel voor Veronica en was in korte tijd dus erg bekend geworden, maar dat vertaalde zich niet door naar mijn salaris. Volgens mij verdiende ik iets van 2000 gulden per maand. We werden geacht dat magere loon aan te vullen door veel te schnabbelen. Ik deed dat ook naar hartenlust, vier keer per week met de drive-inshow het land in. Het was alleen wel slopend. In 1984 werd ik benaderd door John de Mol, of ik zin had om over te stappen naar de TROS. Daar ben ik pas echt goed gaan verdienen. Ik heb daar onder andere voor *TROS Popformule* in 1985 Fred die Mercury mogen interviewen. Hij was er toen beroerd aan toe. Om de twee vragen moest hij even naar het toilet om zijn neus te poede-

ren, vanbinnen en vanbuiten. Hij stond ook helemaal strak. Toch waren het onvergetelijke ervaringen.’

Heb je een anekdote voor me die het boek net niet heeft gehaald?

‘Toen we onze eerste illegale piratenzender op zee begonnen, voeren we weleens met ons schip naar de collega’s van Radio Caroline op het Mi Amigo-schip om apparatuur te bezorgen. Vanuit Zeeland dwars de Noordzee over naar de monding van de Theems, wel met windkracht 9. Levensgevaarlijk en het had ook niet veel gescheeld of we waren kopje onder gegaan en ter plekke verzopen. We strandden met een lege tank voor de Nieuwe Waterweg, waar een sleepbootje ons voor 750 gulden weer weghaalde, vlak voordat de storm aanzwol tot windkracht 10. Met natuurwetten moet je niet spotten en ik word nog weleens zwetend wakker als ik eraan terugdenk. Wat een risico hebben we daarmee genomen. Al voelt dat ook ontzettend lekker. Je weet daardoor dat je leeft, al was datzelfde leven daardoor destijds ook bijna ten einde geweest.’

In 2014 keerde je in een directierol terug bij Radio Veronica om er twee jaar later alweer te vertrekken. Duurde dat korter dan je voor ogen had?

‘Het is altijd de bedoeling geweest om de boel daar op te tuigen, lekker te laten draaien en dan weer door te gaan. Ik had er iets langer kunnen zitten, maar toen kwam ineens die fusie om de hoek kijken. John de Mol en Talpa gingen zich ermee bemoeien, maar ik had geen zin daar verder nog een rol van betekenis in te gaan spelen. En dus ging ik.’

Aan welke nummers bewaar je een bijzondere herinnering?

‘*Mainstreet* van Bob Seger, *God Only Knows* van The Beach Boys en ook iets van Golden Earring, de beste band van ons land, staan wel op mijn crematielijstje. Die gaan mijn nabestaanden horen als ik de pijp uit ben. Mijn jeugd, mijn muziek, echte klassiekers.’ ✖